

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Obdo/61/2020
Identifikačné číslo spisu: 8112219209
Dátum vydania rozhodnutia: 25.02.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Ivana Nemčeková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:8112219209.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Ing. Roman Murár, nar. X. S. XXXX, Y. XX, G., právne zastúpeného: ILLEŠ, advokátska kancelária s. r. o., Floriánska 19, Košice, IČO: 52 082 881, proti žalovanému: ZTS Sabinov, a. s., Hollého 27, Sabinov, IČO: 00 590 797, právne zastúpenému: JUDr. Marek Sahuľ, advokát, Hlavná 111, Prešov, o splnenie povinnosti poskytnúť požadované informácie a vysvetlenia, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 19Cb/49/2012, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo 4. júla 2017, č. k. 7Cob/7/2017-227, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a .

II. Žalovaný m á proti žalobcovi n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 1. decembra 2016, č. k. 19Cb/49/2012-195 žalobu zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Z rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca ako akcionár žalovaného sa domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovanému povinnosť poskytnúť žalobcovi informácie a vysvetlenia v súlade s ustanovením § 180 ods. 3

zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „ObZ“ alebo „Obchodný zákonník“) na otázky v znení petitu žaloby. Podstatným pre posúdenie žalobcom uplatneného a v znení žaloby prezentovaného nároku bolo vymedzenie charakteru, obsahu a rozsahu informácií a vysvetlení, t. j. preukázania, či ide o informácie, ktoré je predstavenstvo oprávnené akcionárovi poskytnúť, pričom je rozhodujúce to, či ide o informácie týkajúce sa hospodárenia alebo majetkových pomerov spoločnosti (žalovaného) a tiež, či požadované informácie súviseli s predmetom rokovania valného zhromaždenia.

2. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní a jeho zhodnotení, aplikujúc

ust. § 180 ObZ, prijal záver o neunesení dôkazného bremena vo vzťahu k žalobcom poskytnutým tvrdeniam, preto žalobu zamietol.

3. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny a uviedol, že sa v celom rozsahu stotožnil s jeho odôvodnením, na ktoré odkázal, v zmysle ust. § 387 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej tiež „CSP“).

4. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie, k odvolacím námietkam s poukazom na ust. § 180 ods. 3 a 4 ObZ konštatoval, že žalobca sa domáhal od žalovaného informácií a vysvetlenia 19 základných otázok, zahŕňajúcich viacero podotázok, ktoré svojím rozsahom a obsahom v prevažnej väčšine nepoukazujú na jednoznačne výlučný záujem akcionára - žalobcu na aktívnom podieľaní sa (takýmto spôsobom) na riadení spoločnosti, prijímaním rozhodnutí, uplatňovaním návrhov, resp. hlasovaním na valnom zhromaždení.

Za zásadné považoval odvolací súd, v zhode so súdom prvej inštancie, že žalobca nepreukázal skutočný záujem na uplatnenom nároku, keďže nepreukázal potrebu požadovaných odpovedí

k reálnemu výkonu jeho akcionárskych práv v konkrétnych súvislostiach a ani jeho neúčast' na nariadených pojednávaniach vážny záujem nepotvrdzovala. Zdôraznil, že z procesnej pasivity žalobcu a z priebehu pojednávania na súde prvej inštancie skôr vyplýval záujem žalobcu na odpredaji akcií, o ktorom rokoval, a ku ktorému predmetné súdne konanie využíval,

čo nie je účelom zákonnej úpravy v zmysle ust. § 180 ObZ. Podľa odvolacieho súdu výkon takto nepatrične uplatneného práva akcionára voči obchodnej spoločnosti, nemôže súd

od žalovaného spravodlivo žiadať a takému výkonu práva v danom prípade poskytnúť právnu ochranu. Právo na súdnu ochranu totiž nie je absolútne a vo svetle výkladu ust. § 180 ObZ, uvedeného (aj) v literatúre citovanej v odôvodnení rozhodnutia, je možné ho dosiahnuť

len za predpokladu preukázania reálneho záujmu na realizácii tohto práva (minoritného) akcionára, ktorý by požadované informácie skutočne racionálne chcel použiť na výkon alebo ochranu svojich práv a postavenia v akciovej spoločnosti.

5. Odvolací súd nesúhlasil s názorom, že (odborná právnická) literatúra, ktorú uviedol súd prvej inštancie pri odôvodnení svojho rozhodnutia, nie je hodnoverným zdrojom.

Uviedol, že je bežnou praxou, že súdne rozhodnutia sa opierajú o názory vedecko-pedagogickej obce alebo o teoretické názory praktikov (komentáre k zákonom, kódexom, odborné články v právnických časopisoch alebo iné práce).

6. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej tiež „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Napadnutý rozsudok závisel od vyriešenia troch, podľa dovolateľa zásadných právnych otázok, pri riešení ktorých sa mal odvolací súd odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu:

1/ „Spôsob uvedenia adresy žalobcom v zmysle ustanovenia § 180 ods. 3 ObZ a otázka neposkytnutia informácie a vysvetlenia žalovaným z dôvodu nesprávneho spôsobu uvedenia adresy žalobu, na ktorú majú byť zaslané ním požadované informácie a vysvetlenia?“ (ďalej tiež „prvá otázka“).

2/ „Či žalobca žiadal žalovaného o poskytnutie informácií a vysvetlení, ktoré by žalovaný mohol odmietnuť poskytnúť v súlade § 180 ods. 3 a 4 ObZ a v tejto súvislosti konkrétne:

a/ „či žalobca žiadal žalovaného o poskytnutie informácií a vysvetlení, ktoré súviseli s predmetom rokovania valného zhromaždenia?“,

b/ „či žalobca žiadal žalovaného o poskytnutie informácií a vysvetlení, ktoré sa týkali hospodárenia a majetkových pomerov žalovaného?“,

c/ „či žalobca žiadal žalovaného o poskytnutie informácií a vysvetlení, ktoré podliehajú režimu obchodného tajomstva v zmysle § 17 ObZ, t. j. či by ich poskytnutím došlo k porušeniu zákona?“ (ďalej tiež „druhá otázka“).

3/ „Či v tomto prípade využitie práva na poskytnutie informácií a vysvetlení žalobcom ako minoritným akcionárom žalovaného sa považuje za tzv. šikanóznny výkon práva?

t. j. za výkon práva v rozpore s dobrými mravmi a zásadami poctivého obchodného styku,

a v nadväznosti na to, otázka:

„kto má niesť dôkazné bremeno pri preukázaní, že konanie akcionára naplnia znaky takéhoto konania?“ (ďalej tiež „tretia otázka“).

7. Dovolateľ argumentoval všeobecne právom akcionára požadovať na valnom zhromaždení informácie a vysvetlenia týkajúce sa záležitostí spoločnosti a povinnosťou predstavenstva spoločnosti ich poskytnúť, opierajúc sa o tvrdenie, že všetky položené otázky sa týkali hospodárenia a majetkových pomerov žalovaného. Zastával názor, že v prípade, ak by poskytnuté informácie mali charakter obchodného tajomstva, je oprávnený aj na informácie tohto druhu. Zdôraznil, že ak by žalovaný zistil, že poskytnutý údaj má charakter porušenia obchodného tajomstva v zmysle ustanovení § 17 až 20 ObZ, § 51 ObZ, žalovaný má právo na súdnu ochranu. Podľa dovolateľa výkon jeho práva ako minoritného akcionára na informácie a vysvetlenia nemožno považovať za šikanóznny, t. j. za výkon práva v rozpore s dobrými mravmi a zásadami poctivého obchodného styku. Šikanóznny výkon práv sa musí preukázať a dôkazné bremeno zaťažuje toho, kto je takýmto výkonom práva poškodený. Závery odvolacieho súdu (ako aj súdu prvej inštancie), že dôkazné bremeno v tomto smere nesie žalobca, ktorý ho neunesol, podľa dovolateľa predstavujú závažný odklon od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Obdo/26/2007 zo 7. augusta 2008, sp. zn. 6Obdo/298/2005 zo 16. novembra 2006 (správne malo byť uvedené sp. zn. 6Obo/298/2005 zo 16. novembra 2006 - pozn. odvolacieho súdu), sp. zn. 3Obo/32/2009 zo 16. decembra 2009, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 195/2012 zo 16. augusta 2012, ako aj na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Českej republiky (sp. zn. 29Cdo/3284/2012). Navrhol, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zmenil tak, že žalobe vyhovie a žalovanému uloží povinnosť nahradiť trovy konania v plnom rozsahu, resp. aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

8. K dovolaniu sa písomne vyjadril žalovaný tak, že dôvod na podanie dovolania v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. a/ CSP daný nie je. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) dovolanie žalobcu odmietol alebo ako nedôvodné zamietol.

9. Dovolateľ v replike k vyjadreniu žalovaného uviedol, že na dovolaní ako dôvodnom trvá, pričom vyjadrenie žalovaného nereflektuje, resp. nereaguje na skutočnosti uvedené v dovolaní.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podal včas žalobca, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpený v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP veta pred bodkočiarkou), viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj konanie, ktoré prechádzalo jeho vydaniu a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné odmietnuť.

11. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je nepochybne tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, v občianskoprávnom konaní sa zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

12. Podľa ustanovenia § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

13. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (k tomu vid' napr. III. ÚS 474/2017). V tejto súvislosti osobitne platí, že len dovolací súd bude rozhodovať o naplnení predpokladov prípustnosti dovolania definovaných v ust. § 421 ods. 1 CSP (rovnako aj I. ÚS 438/2017).

14. Podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

15. Dovolanie prípustné podľa ust. § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

16. Úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené primárnym záverom dovolacieho súdu o prípustnosti dovolania a až následným sekundárnym záverom, týkajúcim sa jeho dôvodnosti. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení, upravujúcich otázku prípustnosti dovolania, je zrejmé, že na to, aby sa dovolací súd mohol zaoberať vecným prejednaním dovolania, musia byť splnené podmienky prípustnosti dovolania vyplývajúce z ustanovenia § 420 alebo § 421 CSP a tiež podmienky dovolacieho konania, t. j. aby (okrem iného) dovolanie bolo odôvodnené dovolacími dôvodmi, aby išlo o prípustné dovolacie dôvody a tieto dôvody boli vymedzené spôsobom uvedeným v ustanovení § 431 až § 435 CSP.

17. Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky, a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

18. Vzhľadom na obsah dovolania, sa dovolací súd zamerá na dovolací dôvod vyvodený z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, kedy je dovolateľ povinný v dovolaní výslovne uviesť právne posúdenie odvolacieho súdu, ktoré považuje za nesprávne, konkretizovať, ako mal odvolací súd právnu otázku správne vyriešiť a zároveň musí špecifikovať ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa mal podľa jeho názoru odvolací súd pri svojom rozhodovaní odkloniť (k tomu vid' R 83/2018). K uvedenému prijal určitú korekciu Ústavný súd Slovenskej republiky, podľa ktorého argumentácia dovolateľa konkrétnou rozhodovaciu praxou najvyššieho súdu je nad rámec zákonných požiadaviek a dovolací súd ňou nie je viazaný (uznesenie zo 4. februára 2021, sp. zn. III. ÚS 76/2021, bod 57).

19. Z ustanovenia § 421 ods. 1 CSP vyplýva, že otázkou relevantnou pre prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia môže byť len otázka právna (hmotnoprávna alebo procesnoprávna, ktorej vyriešenie viedlo k právnym záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), a nie otázka skutková. Riešenie skutkovej otázky (quaestio facti) je v civilnom sporovom konaní spojené s obstarávaním skutkových poznatkov súdu v procese dokazovania; to znamená, že pri jej riešení sa súd zameriava na skutkové okolnosti významné napríklad z hľadiska toho, čo a kedy sa stalo alebo malo stať, čo (ne)urobil žalobca alebo žalovaný, čo (ne)bolo dohodnuté, či a aké skutočnosti nastali po konaní (opomenutí konania) niektorej fyzickej alebo právnickej osoby a pod. Na rozdiel od toho riešenie právnej otázky (quaestio iuris) prebieha v procese právneho posudzovania veci, pri ktorom súd uvažuje o určitej právnej norme, zamýšľa sa nad možnosťou (potrebou) jej aplikácie, skúma jej obsah, zmysel a účel, normu interpretuje a na podklade svojich skutkových zistení (to znamená

až po vyriešení skutkových otázok) prijíma právne závery o existencii alebo neexistencii dôvodu pre aplikovanie predmetnej právnej normy na posudzovaný prípad. Ak v dovolaní vymedzená otázka, ktorú má podľa dovolateľa posudzovať vo svojom rozhodnutí dovolací súd, nie je právnou otázkou, ale predstavuje skutkovú otázku, nie je splnená zákonná podmienka prípustnosti dovolania uvedená v ustanovení § 421 ods. 1 CSP a takúto otázku nie je dovolací súd oprávnený vo svojom rozhodnutí riešiť.

20. Právna otázka, ktorú má dovolací súd vo svojom rozhodnutí riešiť, musí byť rozhodujúca pre rozhodnutie vo veci samej, a teda musela byť rozhodujúca aj pre vydanie dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k právnym záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia.

To znamená, že dovolací súd nemôže riešiť hypotetické otázky, ktoré nemajú, resp. v ďalšom konaní nemôžu mať vplyv na meritórne rozhodnutie, a ani akademické otázky, ktoré vôbec nesúvisia s rozhodovaným sporom, čiže také, ktoré vôbec neboli predmetom posudzovania zo strany odvolacieho súdu. Prípustnosť dovolania nezakladá ani všeobecná nespokojnosť dovolateľa s rozhodnutím odvolacieho súdu, resp. jeho právnymi závermi (k tomu vid' napr. 3Obdo/28/2018 a 3Obdo/64/2018).

21. Uvedenému musí zodpovedať aj argumentácia dovolateľa, pokiaľ ide o vymedzenie prípadnej nesprávnosti právneho posúdenia odvolacím súdom, a pokiaľ ide o uvedenie právnej argumentácie, ako mal podľa jeho názoru odvolací súd vec správne posúdiť. Táto povinnosť sa vzťahuje nielen na samotné vymedzenie právnej otázky, ktorá musí byť pre rozhodnutie vo veci rozhodujúca, ale aj na to, aby právna otázka (a dovolateľom predložené právne posúdenie veci) mala oporu v skutkovom stave zistenom súdmi nižšej inštancie, nakoľko dovolací súd je v zmysle ustanovenia § 442 CSP viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil odvolací súd.

22. Zároveň platí, že na to, aby dovolateľ mohol odvolaciemu súdu vytýkať nesprávne právne posúdenie veci (a zároveň odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu), musí ísť o právnú otázku, ktorú bol odvolací súd oprávnený vo svojom rozhodnutí riešiť.

Pokiaľ odvolací súd pri svojom rozhodovaní o odvolaní ako riadnom opravnom prostriedku nemohol určitú právnú otázku posudzovať, nemôže strana sporu namietat' jej nesprávne právne posúdenie v dovolaní a dovolací súd nie je oprávnený takto tvrdené „nesprávne právne posúdenie“ meritórne preskúmať. Tento záver vyplýva aj z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky z 15. apríla 2020, sp. zn. III. ÚS 123/2020, podľa ktorého už zo samotného znenia ust. § 421 CSP je možné vyvodit', že vzhľadom na skutočnosť, že od vymedzenia právnej otázky sa odvíja dovolací prieskum, a to v rozsahu, či sa od nej odvolací súd v rámci jej vyriešenia odklonil, riešil ju rozdielne alebo ju ešte neriešil, je pri jej formulácii nevyhnutný predpoklad jej „zovšeobecnenia“.

23. So zreteľom na dovolaciu argumentáciu žalobcu je potrebné zdôrazniť, že otázkou relevantnou podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP môže byť výlučne (iba tá) právna otázka, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil svoje rozhodnutie. Dovolateľom nastolená prvá otázka uvedené kritérium nespĺňa a jej formulácia opomína základné závery rozhodujúce

pre právne úvahy odvolacieho (i prvoinštančného) súdu. Predmetom sporu a jeho posudzovania nebola otázka: „Spôsob uvedenia adresy žalobcom v zmysle ustanovenia § 180 ods. 3 ObZ

a otázka neposkytnutia informácie a vysvetlenia žalovaným z dôvodu nesprávneho spôsobu uvedenia adresy žalobu, na ktorú majú byť zaslané ním požadované informácie a vysvetlenia?“. Dovolateľ v dovolaní dokonca sám uvádza, že súdy nižšej inštancie sa uvedenou (prvou) otázkou, ktorú nastolil v dovolaní, vôbec nezaoberali, pričom novo formuluje vlastné závery, ktoré mu pre úspešnosť v spore vyhovujú, napr. že odvolací súd uznal ako možný spôsob uvedenia adresy žalobcom v súlade s ust. § 180 ods. 3 ObZ jej uvedenie v rámci listu (e-mailu) žalobcu zo 14. mája 2012, pričom neposkytnutie informácií nemožno dôvodit' „nesprávnym“ uvedením adresy žalobcu, na ktorú majú byť informácie zaslané. Dovolací súd zdôrazňuje,

že sa nemôže vecne (novo) zaoberať predmetnou námietkou podľa predstáv dovolateľa, ak sa ňou meritorne nezaoberal odvolací súd, z dôvodu jej neuvedenia odvolateľom v rámci odvolacieho konania. Táto (prvá) otázka tak nespĺňa predpoklady v zmysle ust. § 432 ods. 1 a 2 CSP.

24. K odôvodneniu vyššie uvedeného záveru dovolací súd poukazuje na druhú právnu vetu judikátu R 73/2019 publikovaného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 7/2019, ktorá znie nasledovne: „Dovolateľ môže v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku, úspešne argumentovať iba tými dôvodmi, ktoré už skôr namietol v odvolaní, avšak odvolací súd tieto dôvody meritorne posúdil v jeho neprospech.“ Z uvedeného rozhodnutia vyplýva, že dovolací dôvod nesprávneho právneho posúdenia (§ 421 ods. 1 CSP) je pre prípustnosť dovolania relevantný len vtedy, ak vec nesprávne právne posúdil odvolací súd, alebo ak v odvolaní namietané nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie odvolací súd svojím procesným postupom nenapravil, pričom dovolateľ musí uplatniť celú argumentáciu, ktorú považuje za významnú, ako aj všetky dovolacie návrhy, už v odvolacom konaní.

Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nemôže predstavovať nástroj na obchádzanie (hoci aj neúmyselné) povinnosti vyčerpania riadnych procesných prostriedkov na ochranu subjektívnych práv dovolateľa, a to nielen formálne, ale aj materiálne, teda obsahovo vecne (argumentačne), čo znamená, že dovolateľ môže v mimoriadnom opravnom prostriedku (úspešne) argumentovať len takými dôvodmi, ktoré namietol už v rámci riadneho opravného prostriedku a boli meritorne posudzované odvolacím súdom v jeho neprospech (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/40/2019).

25. Pokiaľ ide o žalobcom namietané nesprávne posúdenie veci (dovolací dôvod podľa § 432 CSP) vo vzťahu k druhej a tretej otázke nastolenej dovolateľom, dovolací súd uvádza, že uvedené otázky nespĺňajú kritérium právnej otázky zamerané na interpretáciu konkrétneho právneho predpisu (jeho konkrétneho ustanovenia), ale predstavujú otázky, ktoré sa výslovne týkajú skutkových záverov súdov nižšej inštancie a vlastného chápania skutkových zistení dovolateľom. Vymedzené otázky predstavujú skutkové (a nie právne) otázky, ktoré tak nemôžu založiť prípustnosť dovolania v rozhodovanej veci. Uvedený záver vyplýva aj z toho, že otázka: „či žalobca žiadal žalovaného o poskytnutie informácií a vysvetlení, ktoré by žalovaný mohol odmietnuť poskytnúť v súlade s § 180 ods. 3 - 4 ObZ a v tejto súvislosti konkrétne: a/ „či žalobca žiadal žalovaného o poskytnutie informácií a vysvetlení, ktoré súviseli s predmetom rokovania valného zhromaždenia?“, b/ „či žalobca žiadal žalovaného o poskytnutie informácií a vysvetlení, ktoré sa týkali hospodárenia a majetkových pomerov žalovaného?“, c/ „či žalobca žiadal žalovaného o poskytnutie informácií a vysvetlení, ktoré podliehajú režimu obchodného tajomstva v zmysle § 17 ObZ , t .j. či by ich poskytnutím došlo k porušeniu zákona?“, a rovnako otázka: „či v tomto prípade využitie práva na poskytnutie informácií a vysvetlení žalobcom ako minoritným akcionárom žalovaného sa považuje za tzv. šikanóznny výkon práva, t. j. za výkon práva v rozpore s dobrými mravmi a zásadami poctivého obchodného styku?“, môžu byť predmetom len konkrétneho posudzovaného sporového konania, skutkových zistení a záverov podľa výsledkov vykonaného dokazovania, z čoho je zrejmé, že takéto otázky ani nemôžu byť, z hľadiska právneho posúdenia, predmetom skoršej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

26. Dovolací súd k vyššie uvedenému dodáva, že záver o neprípustnosti dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 CSP pri riešení tzv. skutkových otázok zaujal už vo svojich skorších rozhodnutiach (viď napr. 1Obdo/47/2017, 4Obdo/45/2017 a 5Obdo/22/2017), zotrváva na ňom a nevidí dôvod, aby sa od neho v rozhodovanej veci odklonil.

27. Osobitne dáva dovolací súd do pozornosti uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 5. septembra 2018, sp. zn. II. ÚS 416/2018, ktorým bolo úspešne podrobené testu ústavnosti uvádzané uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. apríla 2018, sp. zn. 5Obdo/22/2017 a v ktorom ústavný súd skonštatoval, že „mu nepatrí nahrádzať právne názory najvyššieho súdu a pokiaľ závery najvyššieho súdu v otázke prípustnosti dovolania, vzhľadom na

skutkový stav nie sú zjavne svojvoľné alebo nelogické, či z iného dôvodu ústavne neudržateľné, ústavný súd nemá dôvod do právomoci najvyššieho súdu v otázke ustálenia prípustnosti dovolania na základe prítomnosti zákonom predpokladaného dovolacieho dôvodu zasahovať“.

28. Aj keď samotný záver o tom, že žalobca v dovolaní nastolil skutkové (a nie právne) otázky, postačuje na odôvodnenie rozhodnutia o odmietnutí dovolania z hľadiska jeho prípustnosti, dovolací súd považuje za potrebné dodať nasledovné.

29. Vo vzťahu k tretej žalobcom formulovanej otázke (okrem záveru vysloveného v ods. 25) dovolací súd uvádza, že táto zrejme mala smerovať k tomu, či v nej opísaným spôsobom v súvislosti s výkonom práva na informácie (zo strany dovolateľa ako minoritného akcionára žalovaného) mohlo alebo nemohlo dôjsť k šikanóznemu výkonu tohto práva. Odvolací súd však posudzoval otázku práva akcionára na poskytnutie informácií od orgánov spoločnosti výlučne v zmysle ust. § 180 ods. 3 a 4 ObZ. Ustanovenia týkajúce sa poctivého obchodného styku (§ 265 ObZ) a dobrých mravov (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka), na ktoré poukázal dovolateľ, odvolací súd vôbec nepoužil a zároveň rozhodnutie nezaložil na dovolateľom formulovanej tretej otázke. Vyriešenie tejto otázky nebolo kľúčové pre rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci samej, v dôsledku čoho je vylúčený základný predpoklad prípustnosti dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 CSP.

30. V súvislosti s dovolateľom formulovanou poslednou (pod)otázkou: „kto má niesť dôkazné bremeno pri preukázaní, že konanie akcionára napĺňa znaky takéhoto konania?“ (t. j. šikanózneho výkonu tohto práva), dovolací súd poznamenáva, že ju nemožno vnímať oddelene, pretože priamo nadväzuje na úvodnú časť tretej otázky, ktorej je súčasťou. Keďže uvedená (tretia) otázka nebola pre rozhodnutie odvolacieho súdu kľúčová (viď ods. 29), od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, tak aj vo vzťahu k tejto (pod)otázke (na kom spočíva dôkazné bremeno) platí, že dovolanie žalobcu podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ CSP prípustné nie je.

31. Za relevantné vymedzenie dovolacieho dôvodu v zmysle ust. § 432 ods. 1 a 2 CSP nemožno považovať argumenty dovolateľa, z ktorých je zrejmé v podstate len jeho nespokojnosť s vyvedením iných skutkových zistení a záverov, než ním predkladaných v konaní.

32. Dovolaťel v rámci argumentácie v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. a/ CSP odkázal na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 6Obdo/26/2007. Z odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplýva, že v ňom najvyšší súd (v nadväznosti na výsledky dokazovania vykonaného súdmi nižšej inštancie) vyslovil záver, že „dovoláním namietané všetky informácie majú charakter informácií týkajúcich sa hospodárenia a majetkových pomerov spoločnosti. S prihliadnutím na ustanovenie § 180 ods. 4 Obchodného zákonníka predstavenstvo nebolo oprávnené poskytnutie namietaných informácií odmietnuť. Tieto informácie na valnom zhromaždení spoločnosti mali byť žalobcovi ako akcionárovi poskytnuté.“ Uvedený záver sa však vzťahoval k (iným) požadovaným informáciám, za tam riešeného a preukázaného (odlišného) skutkového stavu, preto nemožno tieto závery prijaté v tomto jednom prípade považovať z hľadiska právneho posúdenia veci za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa mal podľa dovolateľa odvolací súd v tu riešenom spore odchýliť. Dovolaťel napokon v dovolaní ani bližšie nevysvetlil, v čom tento odklon v právnom posúdení mal spočívať.

33. Pokiaľ dovolateľ v dovolaní namietal aj odklon odvolacieho súdu od rozhodnutí zahraničných súdov, resp. Ústavného súdu Slovenskej republiky, tak Civilný sporový poriadok viaže prípustnosť dovolania v ustanovení § 421 ods. 1 písm. a/ CSP výlučne na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu dovolacieho. Argumentácia inými rozhodnutiami než rozhodnutiami dovolacieho súdu, by mohla byť relevantná, len ako podporná, pri odôvodňovaní dovolania prípustného podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, avšak

nemôže byť spôsobilá vyvolať dovolací prieskum právnych záverov odvolacieho súdu vo veciach, v ktorých dovolateľ odvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ (alebo písm. c/) CSP. Rovnaký záver platí pre časť dovolania, v ktorej žalobca namietať rozpor napadnutého rozsudku odvolacieho súdu s právnymi závermi vyslovenými v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. 3Obo/32/2009 zo 16. decembra 2009 a sp. zn. 6Obo/298/2006 zo 16. novembra 2006 (rozhodnutie v dovolaní nesprávne uvedené pod „sp. zn. 6Obdo/298/2006 zo 16. novembra 2009“ - pozn. dovolacieho súdu), ktoré však nepredstavujú rozhodnutia vydané v rámci dovolacieho konania (najvyšší súd rozhodoval ako súd odvolací).

34. Vzhľadom na vyššie uvedené dospel dovolací súd k záveru o nesplnení podmienok prípustnosti dovolania, čo viedlo podľa ust. § 447 písm. c/ a f/ CSP k rozhodnutiu o jeho odmietnutí. Pokiaľ dovolanie nie je prípustné, nemôže dovolací súd pristúpiť k jeho vecnému prejednaniu.

35. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP; § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP).
O výške náhrady trov konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

36. Rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.